ושניהם לא למדוה אלא מסוטה *רבנן סברי כי סוטה מה סוטה ספק היא ועשאוה כודאי הכא נמי ספק ועשאוה כודאי אי מסוטה אימא כי סוטה מה סוטה ברה"ר טהור הכא נמי ברה"ר טהור הכי השתא התם משום סתירה הוא וסתירה ברה"ר ליכא הכא משום חסר הוא מה לי חסר ברה"ר מה לי חסר ברה"י וכי תימא הא כל ספק טומאה ברה"ר טהור כיון דאיכא תרתי לריעותא כודאי טמאה דמי ורבי שמעון סבר כי סוטה מה סוטה ברה"ר טהור הכא נמי ברה"ר טהור אי מסוטה אימא כי סוטה מה סוטה ברה"י טמאה ודאי הכא נמי ברה"י טמאה ודאי הכי השתא התם יש רגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה הכא מאי רגלים לדבר איכא ואי בעית אימא היינו טעמא דרבי שמעון גמר סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה ספק נגע ספק לא נגע ברה"ר טהור אף סוף טומאה ספק טבל ספק לא טבל ברה"ר טהור ורבנן הכי השתא התם גברא בחזקת טהרה קאי מספקא לא מחתינן ליה לטומאה הכא גברא בחזקת טומאה קאי מספקא לא מפקינן ליה מטומאתו ומאי שנא ממבוי *דתנן השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת הכיבוד התם נמי כיון דאיכא שרצים דגופיה ושרצים דאתו מעלמא כתרתי לריעותא דמי ואב"א היינו טעמא דשמאי הואיל ואשה מרגשת בעצמה והלל כסבורה הרגשת מי רגלים היא ולשמאי האיכא ישנה ישנה נמי אגב צערה מיתערא מידי דהוה אהרגשת מי רגלים והאיכא שוטה מודה שמאי בשוטה הא כל הנשים קתני כל הנשים פקחות וליתני נשים לאפוקי מדרבי אליעזר דא"ר אליעזר *ארבע נשים ותו לא קמ"ל כל הנשים והאיכא כתמים לימא תנן כתמים דלא כשמאי אמר אביי מודה שמאי בכתמים מ"ט בצפור לא נתעסקה בשוק של טבחים לא עברה האי דם מהיכא אתי (א) אי בעית אימא היינו טעמיה דשמאי דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי והלל כותלי בית הרחם העמידוהו ושמאי כותלי בית הרחם לא מוקמי דם (א) משמשת במוך מאי איכא למימר אמר אביי מודה שמאי במשמשת במוך רבא אמר מך נמי אגב זיעה מבויץ כויץ ומודה רבא במוך דחוק ומאי איכא בין הני לישני להאיך לישנא

איכא

(א) [עי' תוס' כתובות לפי ד"ה סלג וכו']

ועשאוה כודאי. שאסורה לבעלה עד שתשתה: סוטה ברשות הרבים טהורה. אין רשות הרבים מקום סתירה: רגלים לדבר. סימן טומאה איכא: שהרי קינא לה ונסתרה. אמרה בה אל תסתרי עמו ונסתרה: מאי רגלים לדבר איכא. דליהוי חסר מקודם לכן דילמא השתא הוא דחסר וש"מ דקסבר ר' שמעון בשאר ספק טומאה דעלמא נמי ברה"י תולין דהא אין רגלים לדבר: ואיבעית אימא. אי מסוטה גמרי רבנן הוה להו למימר ברה"ר טהור אלא לאו מסוטה מלינן למגמר דתחלת טומאה איתקש לסוטה סוף טומאה לא איתקש ואם כן מאי טעמא דרבי שמעון דמטהר ברה"ר: גמר סוף טומאה. דהיינו טבילה מתחלת מגע הטומאה: ומאי שנא ממבוי. לשמאי פריך: מטמא למפרע. כל טהרות שנעשו במבוי: עד שיאמר. עליו אדם באותו היום בדקתי ושוב אינו מטמא מאותו היום ולמפרע אבל עד אותו יום הוא מטמא: או עד שעת הכיבוד. אבל טהרות דקודם כיבוד טהורין דחזקת ישראל בודקין מטלטליהן בשעת כיבודיהן ואי הוה בההיא שעתא הוה משתכח אבל טהרות דלאחר כיבוד טמאות מספק שמא לאחר כיבוד מיד נפל: מרגשת. שנזדעזע בלע"ז. כלומר יודעת בעצמה כשיוצא דם ממנה והא מדלא הרגישה מאתמול ודאי השתא נבדקת עד נפק: והא איכא שוטה. שאינה מבינה להרגיש: לאפוקי מדר' אליעזר. במתני' היא לקמן (דף ז:): והא איכא כתמים. הרואה כתם דקיימא לן לקמן (דף ט.) מטמאה למפרע עד שתאמר בדקתי חלוק זה ולא היה בו כתם או עד שעת כבוס ולא אמרינן אי נפיק מגופה הוה מרגשת: לימא תנן כתמים דלא כשמאי. דכיון דלאמר אשה מרגשת אמאי טמאה לימא לאו מגופה הוה הואיל ולא הרגישה: בצפור לא נתעסקה. דלימא מדם צפור הוה דאמר התם תולה בכל דבר שהיא יכולה לתלות בפ' הרואה כתם (לקמן נח:): משמשת במוך. ממלאה אשה אותו מקום מוכין לספוג את הזרע שלא תתעבר ואינה נוטלתו משם אלא בשעת הצורך ושמא מוך העמיד את הדם. ג' נשים משמשות במוך קטנה מעוברת ומניקה: מבויץ כויץ. ויש מקומות לדם לצאת: כויץ. דשריי"ט בלע"ז: בין הני לישני. אשה מרגשת ומעיקרא הוה אתי: להאיך לישנא. העמד אשה על חזקתה:

לאביי

ושניהם לא למדוה אלא מסוטה · תימה דהא רבנן מטמאין אף ברה"ר משום דהוי תרתי לריעותא אם כן לא הוי ספק ולא שייך זה לסוטה מידי וכן בחבית דהוי ודאי טבל לרבנן דומיא דמקוה הא לא גמרינן מסוטה אלא טומאה ורבי שמעון נמי דגמר חבית מטומאה הא לא שייך מידי לסוטה ואומר ר"ת דלא קאמר הכי אלא לפרש דלא תקשי להו מסוטה *וטעמא דרבנן משום דהוי תרתי לריעותא והוי ודאי ולא ספק ולרבי שמעון הוי ספק דלית ליה טעמא דהרי חסר לפניך דהשתא הוא דחסר וכנגד העמד מקוה בחזקת שלם איכא למימר העמד טמא על חזקתו ולכך ברה"י תולין מידי ואע"ג דלא ילפינן מסוטה ולכך בחבית נמי ספק אבל ברה"ר מטהר אע"ג דליכא חזקה דמסוטה ילפינן כדפי' לעיל (ג) ובכל ספק טומאה אית ליה ברה"י תולין:

גמר סוף טומאה מתחלת טומאה · תימה דשפיר קאמרי רבנן דהתם איכא חזקת טהרה *וי"ל דנגמר מתחלת טומאה היכא דליכא חזקת טהרה כגון ההיא דתינוק דפ' בתרא דקדושין (ג) (דף פ·) דאיכא רוב תינוקות מטפחין כנגד חזקת העיסה ואינו רוב גמור והוי פלגא כנגד החזקה ואילו היה בה דעת לישאל מן התורה היה ברה"י טמא גמור וברה"ר טהור גמור דגמרינן מסוטה ורבנן התם איכא חזקת טהרה פי' כנגד רוב טיפוח והוי ספק וגמרי מסוטה לטהר ברה"ר אבל הכא גברא בחזקת טומאה והוי תרתי לריעותא והוי ודאי:

השרץ שנמצא במבוי · לשמאי פריך דמטהר לגמרי:

ושרצים דמעלמא · וא"ת סיפא דקתני התם כתם שנמצא בחלוקה מטמא למפרע עד שתאמר בדקתי את החלוק ולא היה בו כתם או עד שעת הכבוס מאי איכא למימר דהתם ליכא למימר דאיכא דם מגופה ומעלמא דמשום דם דמעלמא אינו טמא אלא חלוק ולקמן בפרקין (דף ו·) נמי אמרינן הרואה כתם מקולקלת למנינה וי"ל דהואיל ואם הכתם יבש הוא ע"כ טמא למפרע ופעמים נמי אף כשאינו לח מוכיח דלא אתא השתא אלא על ידי שמייה או ע"י ריקוד כדאמר בהרואה כתם (לקמן נח:) לא פליג רבנן בכתמים:

ואיבעית אימא טעמא דשמאי הואיל ואשה מרגשת בעצמה · נראה דלהאי לישנא נמי צריך טעמא דהעמד אשה על חזקתה דאל"כ כי קאמר מודה שמאי בשוטה וכן מודה שמאי במוך וכי יטמאנה למפרע אף לחולין והלא כל הנשים דיין שעתן לחולין אף להלל אלא הכי טעמי לא אילטריך אלא כי היכי דלא נעבד היינו בקדשים*:

מרגשת בעצמה · פי' כשנעקר דם מן המקור ומדלא הרגישה עד עכשיו השתא הוא דאתאי וא"ת וכי בדקה עצמה ומצאה טמאה ולא הרגישה מאי [טעמא דשמאי נימא כמו שלא הרגישה עכשיו כך נימא שמא נעקר מאתמול ולא הרגישה] וי"ל דלא פליג רבנן הואיל ורוב פעמים מרגשת והא לטעמא דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי שוכבת אפרקיד מאי איכא למימר אלא לא פליג רבנן והא דקאמר מודה שמאי בשוטה ובמוך משום דהנהו מלתות משאר נשים ולא שייך למימר כאן לא פליג רבנן ורש"י פירש מה שעכשיו לא הרגישה כסבורה הרגשת עד הוא וקשה מאתמול נמי נימא הא דלא הרגישה אם שמשה כסבורה הרגשת שמש הוא ולשמאי מטהרין למפרע אלא שמאי לית ליה דלעולם אשה מרגשת ואינה חוששת בהרגשת עד ושמש כמו שאינה חוששת בהרגשת מי רגלים:

מודה שמאי בשוטה · ואם תאמר והא אין בו דעת לישאל וי"ל כגון אדם שנגע בה ורוצה לעסוק בקדשים ואותו אדם יש בו דעת לישאל:

והא איכא כתמים · פירוש לשמאי דלית ליה טעמא דהרגשה לטהר אף בקדשים היה לנו לטהר כתמים אפי' מכאן ולהבא דהיה לן למימר כיון דלא הרגישה ודאי מעלמא אתי כדאמר (לקמן דף נ·) גבי תינוקת שלא הגיע זמנה לראות אפילו סדינין שלה מלוכלכין בדם אין חוששין לה אומר בשוק של טבחים עברה ולאו אדעתה אבל להלל לא קשה כיון דאינו ברור לו טעמא דהרגשה לטהר בקדשים אין לנו לתלות בכתמים ולומר דמעלמא אתי אפילו לחולין דרגלים לדבר הוא דמגופה אתי אפילו למפרע:

ומיהו לפי זה לא היה הא דאמר לקמן משום סייג לדבריך כיון דאיכא טעמא דלאם איתא דהוה דם הוי לא הוה אלא סייג ושמא טעמא דהרגשה אכפי אף בשוטה לחולין · נ"י:

(א) גמ' ואיבעית אימא היינו טעמא : (ב) תוס' ד"ה ושניהם וכו' דכתבית לעיל ר"ה כר"ש וכו' : (ג) ד"ה גמר וכו' דפרק בתרא דקידושין · ל"ל בדף פ' ועי' בתוס' ב"ק סוף מישנה :

[ועי' תוס' קדושין פ: ד"ה ובעיסה]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה גמר וכו' וי"ל דנגמר מתחלת טומאה וכו' כגון ההיא דתינוק וכו' ואף שאני בעיסה לא וכיסוי לעמוד בסוד רבותים דלאו ההיא מתאני דעיסה מפורש בקרא הוא ונקבס גם שלא היכי ילפינן מתחלת טומאה היכי דיש לה חזקת טהרה :

[ואיבעית אימא היינו טעמא דר"ש גמר סוף טומאה מתחלת טומאה · ולא ידעינן מספק דאמרי איכא למימר אי מה תחלת טומאה ברה"י ספקו [illegible]

[illegible] מהרי"ף] :

תוספי הרא"ש

כודאי מכל אע"ג דלא שייך ביה לסילוק מסוטה · ור' שמעון נמי הם שוי חבית ומקוה ספק אין זה ספק סוטה [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones